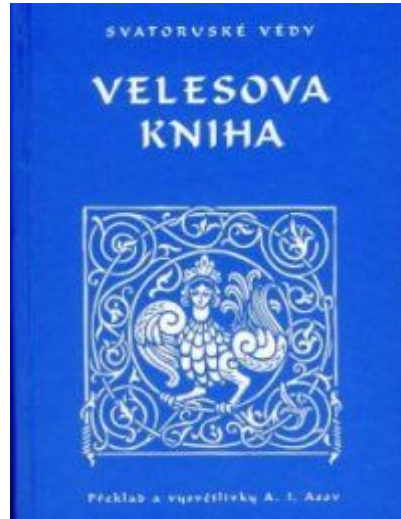

Rozhovor s Busem Kresenem (popularizátorem Velesovy knihy)

Říjen 9, 2010

tags: [Bus Kresen](#), [Pavel Tuljajev](#)

Autor: Wolf

Pavel Tuljajev: Vážený Alexandře Igoreviči, jste jedním z nejvýznamnějších odborníků na dávnověk. Říká se, že všechny publikace vydávané pod jmény Asov, Baraškov, Bus Kresen patří jedné a téže osobě.

Alexander Asov: Ano, to je pravda.

Vysvětlíte nám tyto pseudonymy?

Tak předně, Asov není pseudonym, je to moje rodné příjmení. Ze svého rodokmenu vím o mnoha pokolení Asovů. Všichni moji předkové z otcovy strany byli Ásové. Druhé příjmení, které používám, je Baraškov. To také není cizí. Je to příjmení mnoha mých příbuzných. Patřilo mé matce. Ve vydání novin nebylo možno používat jedno příjmení, protože se v něm otiskovalo více mých článků. Kromě toho bych mohl uvést další pseudonymy, pod kterými jsem publikoval.

Jakými, pokud to není tajemství?

Například Busov, Gorkij. Další uvádět nebudu, řeknu jen, že bývala vydání, v nichž jsem psal až deset článků. U jména Bus Kresen je to něco jiného. Toto jméno jsem dostal při zasvěcení ve slovanské občině. Všichni v našem kruhu mají zvláštní jména, jež získali při zasvěcení. Řekněme, Bělov – to je Selidor, Jegorov – Veligor atd.

Jasně. Další otázka se bude týkat Velesovy knihy. Však jste se stal širokému okruhu lidí známým právě díky vydání tohoto starého pramene. Již vyšlo několik jeho vydání. Jmenují se „Ruské vědy“, „Velesova kniha“ s vaším komentářem. „Hvězdná kniha Koljady“. Proč věnujete tolik pozornosti právě této literární památce?

„Velesova kniha“ je skutečná památka staroruské literatury, jediná kniha evropské tradice žreců, která se nám dochovala a má velký význam pro historii celé Evropy, pro všechny národy. Je důležitá jako „Indické védy“ a „Avesta“.

Jak tomu rozumím, tak nijak nepochybujete o autentičnosti „Velesovy knihy“. Nicméně existují odborníci, kteří ji pokládají za padělek. Nemohl byste proto uvést nejdůležitější argumenty na obranu jejího originálního původu, abyste přesvědčil nejzatvrzejší pochybovače?

O tomto podrobně píšu ve svých studiích. Argumenty jsou mnohé: lingvistické, mytologické, historické. Kromě toho je dokument znám asi dvě stě let. Dnes, po vydáních všech těch publikací lze opodstatněně říct, že jsme nad svými oponenty zvítězili. Měli dostatek času, aby zdůvodnili svou koncepci. Konkrétně, na příkaz A. V. Tvogorova, jenž na toto téma napsal jedinou práci, která měla naučný charakter, probíhaly čtyři roky analýzy. Ačkoliv není lingvista, dříve vystoupil s převážně jazykovědnou prací, v níž se dopustil hrubých chyb, neodpustitelných ani u studentů. Byl na tyto chyby upozorněn, ale neodpověděl, což znamená, že přiznal svou porážku.

Pokud vím, udělal tak na doporučení D. S. Lichačeva.

Ano, přesně, tak. Nicméně našim oponentům se nepodařilo přednést dostatečně pádnou argumentaci. Můžeme s jistotou mluvit o našem vítězství. Proč? Protože jejich posudky byly napsány neprofesionálně, jejich popírání bylo nepodložené. Kromě toho Žaneta Siničinaja obhájila disertační práci o „Velesově knize“. Podpořila ji katedra slovanství na Lotyšské státní universitě, vedená doktorem filologie Sidjakovem. Mimochodem, ten je také bývalým spolupracovníkem Puškinova domu a pracoval s D. S. Lichačevem.

Na obranu „Velesovy knihy“ vystoupil i akademik J. K. Begunov.

On, jakožto budoucí doktor filologie, napsal nejen recenzi, ale i sám přeložil některé texty ještě před mými pracemi. A za to byl mimo jiné propuštěn z Puškinova domu. Jaké metody to naši oponenti používají při vědeckém sporu.

Však, jak je známo, podporuje vás jen málo vědců.

Mé práce se překládají do několika jazyků: do indičtiny, angličtiny, srbštiny.

Jste tedy přesvědčen, že již není důvod k jakýmkoliv pochybnostem o pravosti „Velesovy knihy“? Je vědecky prokázána, jako byla kdysi prokázána pravost „Slova o pluku Igorově“?

Nepodložená kritika bude pokračovat, protože někteří jsou náchylní ke kritice svou povahou. Vědecký spor není, jsou jen neopodstatněné výpady některých novin antiruského směru a politicky angažovaných pseudovědců.

A v knize uvedená historická fakta potvrzují profesionální historici? Vždyť písmo lze padělat, avšak reálný obsah se neošidí.

Lze padělat i samotné desky, ale to není tento případ. „Velesova kniha“ je jako Bible, Avesta či Rigvédy, a těžko si představit génia, který by vytvořil taková díla. Ani pokud si představíme nemožné: že existoval člověk, který vytvořil kulturu celého národa, tak by mu trvalo desítky let, než by vytvořil takové dílo. Co je ve srovnání s tím paděláním desek! Dejme tomu, v Kuzněcku je nějaký Bikmullin, který vyřezal podobné desky ze dřeva, a expertize bude zatěžko určit jejich pravost.

A byly nalezeny nějaké další analogické památky z téže epochy, napsané stejným jazykem?

Byly nalezeny starší, například „Bojanův hymnus“, malý, avšak důležitý svým obsahem.

Jsou důkazy, že byl napsán nezávisle na „Velesově knize“ a byly nalezeny na různých místech?

Tento hymnus je v současnosti uložen v knihovně Saptykova-Ščedrina v Petrohradě.

To je ten, o nějž se před smrtí zajímal G. R. Děržavin?

Ano

A existují další významné památky?

Ano, ale ty jsou nám nedostupné. Existuje například „Perunica“, jedna z rozsáhlejších památek. Je rozsáhlejší než „Velesova kniha“. Jsou i jasné stopy potvrzující existenci „Písň Zlatogora o Koljadovi venedském“. Zrovna minulý týden jsme se obrátili na Centrální archiv uchovávající historicko-dokumentační sbírky, kde, dle našich domněnek a určitých stop, se uchovávaly uvedené rukopisy a také runické prameny. Je známo, kdo s nimi pracoval.

Mám ještě jednu otázku ohledně run. V jedné ze svých přednášek jste zmínil runickou sbírku Anny Jaroslavny, ruské královny Francie. Mohl byste o tom říci něco bližšího?

Je to žrecká knihovna. Jak je známo, v Novgorodě byly pohanské chrámy. Křesťanství se tam neprosadilo hned, ale s obtížemi. Dílo christianizace nedovršil nikdo jiný než otec Anny – Jaroslav Moudrý. A to, jakého vyznání víry byla jeho dcera, je ještě větší otázka.

Je o ní známo, že byla obratnou jezdkyňou, dobrou lovkyní a přesným střelcem jako Artemida či Amazonky.

Měla hodně předností, vedle pověstné krásy a vědomostí o pravoslavné byzantské kultuře.

A jmenovitě o jaké knihovně je řeč: o té, co přivezla do západní Evropy z Kyjeva, nebo o té, kterou sestavila až v Paříži?

Samozřejmě je řeč o staroruské sbírce, pocházející z hlubin věků.

Tato sbírka byla popsána současnými bibliografy?

V minulém století byla podrobně popsána opatrovatelem rukopisů A. I. Sulakadzevem, ale také mnoha dalšími bibliografy.

A dochovala se do dnešních dnů?

Sbírka má dlouhou historii. V posledních dvě stě letech se rozdrobila do soukromých sbírek a jen Bůh ví, kam všude. Velká část památek se dle všeho zachovala v Ermitáži, v Císařské knihovně a pak... po revoluci ji čekisté vyvlastnili a byla znovu přesunuta do Moskvy.

„Velesova kniha“ je částí této knihovny?

Ano, část knihovny Anny Jaroslavny. Po revoluci byla objevena F. A. Izenbekem v knihovně Nekljudových a koupena od ženy A. I. Sulakadzeva po jeho smrti. Toto je naše verze historie nálezu. Je dostatečně podrobně popsána ve vědeckém komentáři k druhému ruskému vydání.

Nyní taková otázka. Jste patrně jediný odborník, který tvrdí, že pohanský bůh Veles je svým smyslem analogický řeckému bohu Hermovi, a ne hadu podobnému Valovi, protivníku Peruna? Jak to zdůvodňujete?

Veles má přímý vztah s Hermem i Valem jak jménem, tak funkcí. Oba jsou ochránci moudrosti, patroni bohatství a dobytka. Hermes znamená „skrytý“, „hermetický“. Je to jedno z jmen Velesa. Lze sestavit takovou řadu: Velesa v ruských baladách často nahrazuje jakýsi kníže Roman, který má tentýž osud jako indický Ráma. A Ráma je dle mě předchůdce Krišny. Jméno Krišny (ruského Krišeně) také znamená „skrytý“. Samotné jméno Veles je významově příbuzné se slovy jako „veliký“, „pánovitý“, „majetnický“. Byl také učitelem věrouky a hybatelem kola věků. Obecně je třeba mít na zřeteli, že Bůh je jeden i mnohý. Lépe je mluvit o tvářích jednoho Boha. Samozřejmě že Perun i Veles jsou jedno a totéž, dvě tváře nacházející se společně v opozici. Avšak i oni jsou jediní. Jejich boj představuje kosmický zákon – Prav. Oni nemohou proti sobě nebýt. Díky tomuto boji se svět mění. V knize „Koljady“ manželka Velese, Jasuň, obecně bojuje sama se sebou, přesněji s jednou ze svých odpadlic – Babou Jagou. A vzhledem k Hermesovi nelze zapomínat, že byl původně císařem, kterého ztotožňovali s Totem. Má svou pozemskou lidskou historii. A toto není výjimka, ale pravidlo, které potvrzují osudy dalších velkých císařů.

Například život konunga Odina...

Rozhodně. Stejně tak slovanské legendy o Velesovi jsou potvrzovány legendami o Hermovi. On opakuje právě historii Velesa, a nikoho jiného. Struktura obou mýtů je analogická.

A kdo má dle Vás blíže k Apollónovi, Perun nebo Dažbog?

Dažbog. Jedno z jeho jmen je Tarch, Tarchetij, což znamená hrdina. Patří k hyperborejské linii bohů stejně jako Apollón. Toto zdůvodnil již B. A. Rybakov.

To je velmi důležité. Přejdu k další otázce – ohledně vaší knihu „Písně ptáka Gamajun“. K jakému žánru řadíte tuto publikaci: je to restaurovaný text, pohádková tradice nebo umělecky-literární dílo?

Žánr „Písně ptáka Gamajun“? Ta kniha je myšlena hlavně jako restaurovaný text, i když v něm nelze nalézt elementy dalších vámi jmenovaných metod. Avšak když už nic, je důležité, že je zpíval právě pták Gamajun. Totéž lze říci o „Knize Koljady“. Tam nemalou část, která se téměř nezachovala, bylo třeba převyprávět, aby odpovídala logice tradice.

A ty, co se dochovaly, se k nám dostaly v jaké formě?

Ve formě národních písní, pohádek, mýtů. V každém případě, já jsem během restaurování nepřidal ani jedno své slovo, ale pouze jsem osekal ta dodatečná, jež se navršila za staletí. Všechny prameny jsou přesně uvedeny na konci knihy. Navíc jsem připravil k vydání samostatnou knihu s prameny, na jejichž základě byla sepsána „Kniha Koljady“.

Mimoходом, proč jste jejímu druhému vydání dal nový název „Hvězdná kniha Koljady“? Proč jste změnil dřívější strukturu „klubek“ a vytvořil ji na astrologickém principu? Nová kniha se značně odlišuje od „Písní ptáka Gamajun“.

Je třeba pochopit, že pro sestavování obou knih se braly za osnovu dvě různé tradice: v prvním případě kyjevská škola času Vladimíra Krásné Sluníčko, v druhém případě donská, pozdější větev uralsko-kavkazského původu. Ruskolaň, Bělovodí, oblast posvátné řeky Ra a Bělohoří – to vše se vztahuje k staré berendějevské tradici, k níž jsem se dlouho „vracel“. „Písň ptáka Gamajun“ tvoří přibližně pátou část „Knihy Koljady“, ověřenější, archaičtější. Jsou to skutečné ruské vědy, vztahující se k období před počátkem nového dne Svaroga, tj. do 4. stol. n. l., kdy se ještě neobjevovaly mnohé hereze, objevující se v „Písni ptáka Gamajun“.

A pomocí jakých metod jste restauroval slovanský přesný kalendář „Veliké kolo“?

Především pomocí kalendářních písní. Existuje kniha A. F. Nekrylové „Kulatý rok“, v níž je jich shromážděno dostatek. Jsou i další knihy, z nichž jsem vycházel.

Dobře, dovolte, abych přešel k novému tématu našeho rozhovoru. Alexandre Igoreviči, objasňují vaše výzkumy nějak záhadu města Tron, jež se nazývá v „Mladší Eddě“ Asgard?

Začnu tím, že Snorri Sturluson vycházel ve svých dílech z „Ílias“ a „Odyssey“, a také z omezeného okruhu středověkých pramenů. Proto umisťuje Asgard na řeku Tanaskvil (tj. na Danais, nynější Don) a zároveň ho ztotožňuje s Trójou v Malé Asii. Neznal mnoho dnešních poznatků o existenci dávného Asgardu, který se nenacházel v Malé Asii, ale na severním Kavkazu, na Donu a vůbec nebyl Trójou. Právě v této oblasti se dochovalo množství legen o Asgardu, včetně kozáckých, s popisem starého města a celého světa té doby. Mimochodem, tomu se bude věnovat jedna z kapitol v mé další knize „Zlatý řetěz“. Tam se podrobně mluví o Asgardu, o našem předkovi Rusovi a o Ódinovi, ale také Dvojanovi a Trojanovi, kteří byli našimi prapředky. Je pozoruhodné bohatství prvotních pramenů, které potřebují zpracování a výklad.

K tomuto okruhu pramenů se vztahují mýty o Jasuni a Ivě, dochované i v dnešních národních písních?

O tom je řeč.

Ještě je zajímavá historie vztahů Ásů a Vanů, popsaná V. I. Ščerbakovem. Co si o tom myslíte? Jak souvisí Vanové s Venedy Hérodota?

Bezprostředně. Vanové je starší pojmenování, vztahující se ke kavkazskému období. Vzpomínáte na jezero Van u Araratu? Ve shodě s Hérododem žili u jezera Eneti, později známí jako Venedi.

Ano, četl jsem v jednom z posledních čísel „Vědy a náboženství“ článek o nových výzkumech archeologů. Našli tam ostatky lidí, jejichž antropologický typ se velmi podobá slovanskému. Jsou to také předkové Vanů?

Ano. Jsou dokonce historické zmínky o jakémsi vanském vládci Rusovi. A je podivné, že S. M. Ajvjazan ona dnes již všeobecně známá fakta nevyužil ve svých výzkumech. Vždyť v oblasti jezera Van byly nalezeny ženy protislovanského typu, a u Hérodota, Diodora a dalších antických autorů se uvádí legendy o Amazonkách, které mají slovanská jména jako Mirina, Zarina...

Artemis, původem z Hyperborey, jak je známo, podporovala Amazonky. Vše se shoduje.

Už jen, co dělaly s muži ty slovanské Amazonky v období matriarchátu – prostě hrůza (smích).

Měl bych na vás dotaz v souvislosti s otázkou starých středisek civilizace a kultury. Před pěti lety byla v časopise „Věda a náboženství“ publikována série vašich článků o Atlantidě. Jako dříve tvrdíte, že se nacházela Mramorovém moři?

Jedna z Atlantid. Jde o to, že byly nejméně dvě Atlantidy. Jedna – ta, kde žili Atlant'ané, známí také jako Chatti. V řeckých pramenech se zmiňují války, jichž se účastnili. Řekové s Atlant'anany obvykle bojují ve Frigii, v Malé Asii. Tato Atlantida zaujímala celou oblast Černého moře, nacházela se ve Svatých horách, v oblasti Kavkazu, nazývají ji „země Svjatogora“. Tato Atlantida byla v třetím tisíciletí př. n. l. nástupkyní Atlantidy, která se potopila do Atlantického oceánu.

Tedy první, původní Atlantida se však nacházela za Herkulesovými stoly, daleko na západě?

Ano, zanikla však v desátém tisíciletí př. n. l. a je o ní známo ještě méně než o té maloasijské.

Pokud je tomu tak, souhlasil byste s tvrzením, že první Atlantida byla nástupkyní ještě staršího paleo-kontinentu – Arktogen čili Arktidy? Jaký zaujímáte postoj k teorii Hermana Wirtha o polárním původu lidstva a k souhrnu vědění o Hyperborey?

Celkem kladný. Pravda, jako vzděláním geofyzik se celkem skepticky dívám na hypotézy o existenci pevniny-kontinentu na samotném Severním pólu. V Arktidě mohly existovat četné ostrovy, potopené šelfy, rozsáhlé pobřežní oblasti. Když se ve vědeckých pramenech mluví o hoře Meru na Severním pólu, má se na mysli: za prvé duchovní svět, za druhé nebeská osa. Pólem se chápe mystické absolutno naší planety. Hledat tuto duchovní skutečnost v pozemském světě je hloupost. Druhou věcí je soubor legend o skutečném ostrově Thule, kde opravdu žili bílí lidé, mající nejvyšší kulturu. S jejími dozvuky se setkáváme i dnes, například v názvu města Tula.

Pro mě jsou to všechno prázdné otázky, a ne pouze proto, že rodina Tulajevů má dávné kořeny. Hyperborea je obecně pravlast všech ruských lidí, všech Árijců a bílé rasy jako celku. V třetím čísle „Odkazu předků“ se nachází můj podrobný rozbor nových ruských i zahraničních výzkumů o Hyperborey, v němž docházím k závěrům, které se docela blíží vašim.

Bylo by zajímavé se s ním seznámit.

Je v něm ještě poznámka o zlatě Tron od autora pod pseudonymem Bujan. Jaký je, dle vás, vztah mezi jmény Bujan a Rujan?

Zde je především nutno poznamenat, že různé tradice rozdělují různé ostrovy. V ruské mytologii je i ostrov Bujan, Rujan a Bílý ostrov, neboli ostrov Favorský, a další. To však neznamená, že se vždy mluví o nějakém konkrétním kusu půdy. Druhá věc je ostrov Thule. Ten skutečně kdysi existoval. Dokonce se s ním obchodovalo.

Cožpak nemá Bujan žádnou souvislost s ostrovem Rjugen, který lze i dnes lehce nalézt na mapě?

Mám obavu, že se Rjugen začal spojovat s Bujanem až v současnosti. On byl Rujan.

Takže se domníváte, že Rujan a Bojan nejsou totéž.

Ano, jsou to úplně jiné ostrovy, přečtěte si „Knihu Koljady“.

No dobře, ostrovy jsme rozebrali. Ted' přejdeme k závěrečné části našeho rozhovoru a budu vám klást otázky souhrnného charakteru. Jaké ediční novinky a vědecké senzace lze od vás očekávat v nejbližší době?

Nyní se připravuje několik knih, z nichž část bude brzy vydána, jak doufám. Nejprve to bude „Zlatý řetěz“: sbírka vyprávění o mýtech včetně fragmentů ze vzácnějších pramenů o slovanské mytologii, z nichž mnohé nebyly nikdy vydány nebo byly vydány dávno, v malých nákladech a téměř nikdo je nezkoumal. Jsou to legendy o prarodičích, výklady základních námětů árijské a staroslovanské legendární historie, a také skutečných událostí od 7. stol. př. n. l. do období christianizace Rusi. Tato publikace se připravuje jako pomůcka pro studenty a všechny ty, kdo chtějí poznat rodnou historii. Druhou publikací je „Slovanská vědská astrologie“ neboli „Kniha Svjatovíta“. V ní se nalézá výklad mudrosloví, stará filosofie, astrologie, kalendář, vše, co je spojeno s touto sférou posvátných věd. Také bude kniha „Bojanův hymnus“ s vyprávěním o knihovně Anny Jaroslavny a vším, co má souvislost s 4. stoletím, s Bojanovými časy. V ní bude podrobně vyložena historie překladu hymnu z Děržavinovy doby. Kromě toho se připravují nová vydání „Velesovy knihy“. Vydáme tři verze. V první, krátkém a levně zpracovaném, bude překlad a krátký komentář. Druhá bude obsahovat starý text, překlad a doprovodí ho teologický komentář. Třetí – fundamentální, akademická, s úplným vědeckým aparátem, originálním textem a překladem. Do nových vydání se přidají texty, které jsme nedávno dostali z Aachenu, kde se nalézá archiv J. P. Miroljubova. V něm se nachází údaje o historii Chazarů, o Sámově knížectví a Atilovi. První kniha již brzy opustí tiskárnu. A ještě jedna kniha – ilustrovaná publikace o slovanské mytologii, kniha velkého formátu, s dobrým tiskem, v níž budou všechna vyobrazení, která máme a která dále sbírám.

Ano, to je velkolepý záměr. Také již několik let sbírám všechny mně dostupné materiály o ruském dávnověku, včetně ilustrací.

To je báječné, možná budeme čerpat z vaší sbírky, i když toho máme samozřejmě nasbíráno mnoho.

To sotva, vždyť jsem v té práci amatér. Možná nemáte novou bibliografickou příručku Kulakovského, která vyšla zrovna nedávno v angličtině v USA. V ní je jmenováno okolo tisíce pramenů a naučných prací. Když jsem poprvé tu knihu vzal do ruky, zatajil se mi dech: desítky publikací o každém bohu, výzkumy o Arkoně a Retře...

My také dokončujeme rozsáhlý výzkum památek z města Retra, a jmenovitě původního vzhledu retranských soch (viz. rekonstrukce na základě rytin Andrease Gottlieba, vytvořených dle originálu). Restaurátorská práce se koná dnešními metodami na počítači a v barvě. Je třeba nad tím dlouho sedět, ale výsledek je skvělý. Vlastně to bude první plně ilustrované vydání dle slovanských památek, vytvořené na dobré polygrafické úrovni.

To ze srdce gratuluji! A co je to ta „Bílá kniha“, kterou jste připomněl na jedné ze svých veřejných přednášek?

To je zatím sen a záměr. Na jedné straně jednu hledám (byla v knihovně Anny Jaroslavny) a na druhé straně, pokud nebude nalezena, o ní napíšu studii, protože nepřímých údajů a připomínek je dost. Lze ji dokonce rekonstruovat dle dostupných fragmentů, jak tomu bylo v případě „Knihy Koljady“.

Co je vlastně známo o „Bílé knize“?

Je známo, že z ní vychází „Velesova kniha“. Odsud pochází legenda o praotcích, všechny údaje do 4. stol. „Bílá kniha“ je prazdrojem, základním textem pro pozdější knihy védské tradice. Jednotlivá fakta a náměty známe z dalších děl árijské tradice: od staré Indie po Skandinávii.

Náš čas bohužel za chvíli vyprší, musíme končit. Proto vám chci popřát hodně úspěchů ve vaší nelehké badatelské činnosti. Její plody nás všechny zajímají, s velkým zájmem a uznáním sledujeme vaši čínorodou práci. Hodně nových nálezů a publikací! Co byste chtěl popřát našim čtenářům?

Moje přání?... Zmoudřet, určitě, to především. A nebýt zatvrzelým. Nepotřebujeme si dělat nové nepřátele. A zde především vyzývám nevražít na křesťany. S žido-křesťany je bojovat třeba, ale s ruskou pravoslavnou tradicí, která byla tou, jež se začala upevňovat po křtění knížetem Vladimírem, nestojí za to. Z mnoha důvodů.

Opravdu rozumná přání. Budeme se snažit je mít na zřeteli při naší práci. A vám ještě jednou děkuji za cenný rozhovor.

Otázky kladl: Pavel Tulajev

Zdroj: časopis „Nauka i religia“ (26. 2. 1997)

<http://bratrstvi.net/2010/10/09/rozhovor-s-busem-kresenem-popularizatorem-velesovy-knihy/>